

quæ integrata dat $\frac{2ccp}{\sqrt{1+pp}} = xx - 2bx + bb$; ergo $4c^4pp$
 $= (xx - 2bx + bb)^2(1+pp)$, atque $p = \frac{xx - 2bx + bb}{\sqrt{4c^4 - (xx - 2bx + bb)^2}}$
 $= \frac{dy}{dx}$. Quocirca erit $y = \int \frac{(xx - 2bx + bb)dx}{\sqrt{4c^4 - (xx - 2bx + bb)^2}}$, ubi
 constantem bb , pro arbitrio, sive affirmativam, sive negativam
 accipere licet. Hæc autem curva Quæstioni satisfacit tantum
 casu, quo $x = a$; atque ut satisfaciat litteræ b is tribui debet va-
 lor quem, casu $x = a$, recipiet expressio $\frac{\int y dx}{\int y dx}$, ex quo valor
 b determinabitur. Cæterum notari convenit hanc curvam esse
 eam quæ vulgo sub nomine Elasticæ est cognita.

CAPUT VI.

*Methodus, inter omnes curvas pluribus proprietati-
 bus communibus gaudentes, eam determinandi
 qua maximi minimive proprietate sit prædita.*

PROPOSITIO I. THEOREMA.

I. **C**URVA, qua inter omnes omnino curvas habet expressionem
 $aA + \zeta B$ maximum vel minimum, eadem simul ita erit
 comparata, ut inter omnes eadem proprietate A præditas contineat
 valorem formula B maximum vel minimum.

DEMONSTRATIO.

Ponamus inventam esse curvam, in qua inter omnes alias ei-
 dem abscissæ respondentes valor expressionis $aA + \zeta B$ sit ma-
 ximus; quod enim de maximo demonstrabitur, idem mutatis
 mutandis de minimo valebit. Denotant autem litteræ A & B
 hic nobis ejusmodi formulæ vel expressiones indeterminatæ, in
 quas Quæstio de maximis & minimis cadere queat; tum vero

α & ϵ sunt quantitates constantes quæcunque. Designemus jam istam curvam, in qua sit $\alpha A + \epsilon B$ maximum, littera Q , quo eam facilius sine molesta verborum descriptione indicare queamus; Nunc concipiatur alia quæcunque curva R eidem abscissæ respondens, quæ recipiat formulæ A eundem valorem, quem tenet curva Q ; in hac igitur curva R expressio $\alpha A + \epsilon B$ minorem occupabit valorem, quam in curva Q ; eo quod in curva Q expressio $\alpha A + \epsilon B$ omnium maximum valorem sortitur. Quare cum in curvis Q & R expressio A eundem obtineat valorem, atque in Q expressio $\alpha A + \epsilon B$ major sit quam in curva R ; sequitur in curva Q valorem expressionis B majorem esse debere quam in curva R . Cum igitur R curvam quamcunque denotet, quæ cum Q communem valorem formulæ A recipiat; manifestum est inter omnes has curvas R curvam Q esse illam, in qua formula B maximum habeat valorem. Ex quibus conficitur, eam curvam, quæ inter omnes omnino curvas habeat expressionis $\alpha A + \epsilon B$ valorem maximum vel minimum, eandem curvam simul ita esse comparatam, ut inter omnes alias curvas secum eadem communi proprietate A gaudentes possideat maximum minimumve valorem expressionis B . Quanquam enim Demonstratio tantum ad maximum est adornata, tamen eadem, translati verbis, ad minimum accommodabitur. Q. E. D.

C O R O L L . I.

2. Vicissim itaque intelligitur, si curva debeat investigari; quæ inter omnes alias eadem communi proprietate A prædicta expressionem B sit habitura maximum vel minimum; tum quæsito satisfieri, si absolute inter omnes curvas ea definiatur, in qua sit $\alpha A + \epsilon B$ maximum vel minimum.

C O R O L L . II.

3. In solutionem igitur hujusmodi Problematum binæ novæ ingrediuntur constantes arbitrariæ α & ϵ , quæ in ipsis expressionibus

nibus *A* & *B* non inerant: hæ autem unius dumtaxat constantis vicem sustinebunt; quia earum ratio tantum in computum venit.

C O R O L L . III.

4. Quod si ergo, inter omnes curvas eadem communi proprietate *A* gaudentes, eam definiri oporteat in qua sit *B* maximum minimumve; tum utriusque expressionis *A* & *B* capiantur valores differentiales, qui, per constantes arbitrarias seorsim multiplicati & conjunctim nihilo æquales positi, dabunt æquationem pro curva quæsita.

C O R O L L . IV.

5. Simul etiam perspicuum est perinde esse, sive inter omnes curvas eadem communi proprietate *A* gaudentes, ea quæratur in qua sit *B* maximum vel minimum; sive vicissim inter omnes curvas eadem communi proprietate *B* gaudentes, ea quæratur in qua sit *A* maximum vel minimum.

S C H O L I O N.

6. Quæ, cum in hac Propositione, tum in annexis Corollariis, tradidimus, ex Capite præcedente jam sunt planissima: quippe quibus continetur inversa Methodus resolvendi Problematum, in quibus, inter omnes curvas eadem communi proprietate gaudentes, ea quæritur quæ prædita sit maximi minimive alicujus indole. Neque vero idcirco idem argumentum nos tantum repetivisse censendum est; nam eandem veritatem, quam ante modo satis prolixo elicueramus, hic admodum succincte & breviter dedimus demonstratam. Quocirca eo fortius altera demonstrandi Methodus per alteram confirmabitur, ob summum utriusque consensum: atque si cui prior Methodus non satis perspecta, propter tantam infinite parvorum compagem, nimis lubrica & incerta videatur, ei Demonstratio hic data om-

nem scrupulam adimet. Deinde, si quis de præsentis Propositionis conversione in Coroll. I facta etiamnum dubitet, ei prior Methodus plenissime satisfaciet. Interim ratio conversionis ex se satis tuto inferri potest. Cum enim curva Q , quæ inter omnes omnino curvas habeat $\alpha A + \beta B$ maximum vel minimum, ita sit comparata, ut inter omnes curvas eadem communis proprietate A gaudentes, habeat B maximum vel minimum, quicquid loco α & β accipiatur; necesse est ut conversio àque pateat, siquidem coëfficientibus α & β summa extensio tribuatur. Hocque adeo commemorare, hujusque ratiocinii validitatem declarare visum est, ut in sequentibus, ubi eodem uteatur, nullum dubium relinquatur. Hanc enim Propositio nem, etsi proprie ad Caput præcedens pertinet, hoc transtulimus, quo eâdem Methodo proprium hujus Capitis argumentum facilius pertractare possimus; quippe quod, si altera Methodo expediri deberet, prolixissimos requireret calculos, maximisque differentialium omnium ordinum tricas. Interim tamen, quantum fieri potest, dilucide ostendemus omnia, quæ hîc trademus, per Methodum superiorem confirmari atque etiam elici posse.

PROPOSITIO II. THEOREMA.

7. *Quæ curva, inter omnes omnino curvas eidem abscissa respondentes, habet valorem expressionis $\alpha A + \beta B + \gamma C$ maximum vel minimum, eadem curva simul ita erit comparata, ut inter omnes curvas, quæ tam expressionem A quam expressionem B communem habent, possideat valorem expressionis C maximum vel minimum.*

DEMONSTRATIO.

Denotant hîc nobis litteræ A , B & C formulas integrales vel expressiones indefinitas ejusmodi, quæ maximi minimive sint capaces; at litteræ α , β , γ designant quantitates constantes arbitrarias. Sit nunc Q curva, quæ inter omnes omnino curvas habeat

habeat valorem $\alpha A + \beta B + \gamma C$ maximum vel minimum; atque concipiatur alia quæcunque curva R , in qua, cum expressio A , tum B , eundem obtineat valorem quem obtinet in curva Q ; quo posito expressio composita $\alpha A + \beta B$ eundem habebit valorem in utraque curva Q & R . Hanc ob rem, expressio tota $\alpha A + \beta B + \gamma C$ in curva R minorem sortietur valorem quam in curva Q , siquidem $\alpha A + \beta B + \gamma C$ in curva Q est maximum; contra expressionis $\alpha A + \beta B + \gamma C$ valor in curva R major erit quam in curva Q , si $\alpha A + \beta B + \gamma C$ in curva Q fuerit minimum. Cum igitur expressionis portio $\alpha A + \beta B$ utriusque curvæ Q & R sit communis, reliqua portio γC , atque adeo expressio C , in casu maximi major erit in Q quam in R , in casu minimi autem expressio C in curva Q minor erit quam in curva R . Ex quibus sequitur, si curva Q inter omnes omnino curvas, habuerit valorem expressionis $\alpha A + \beta B + \gamma C$ maximum vel minimum, tum simul hanc curvam Q ea indole esse præditam, ut inter omnes curvas R quæ codem valore cum expressionis A tum expressionis B gaudeant, contineat valorem expressionis C maximum vel minimum. Q. E. D.

COROLL. I.

8. Quoniam expressiones A , B & C pro Iubitu inter se commutari possunt; curva in qua est $\alpha A + \beta B + \gamma C$ maximum vel minimum, ea simul vel, inter omnes curvas iisdem proprietatis A & B communibus gaudentes, habebit C maximum vel minimum; vel habebit B maximum minimumve, inter omnes curvas quæ proprietatis A & C communibus gaudebunt; vel denique habebit A maximum minimumve, inter omnes curvas in quas ambæ proprietates B & C æque competit.

COROLL. II.

9. Quæ igitur curva, inter omnes iisdem binis proprietatis A & B communibus gaudentes, habet C maximum minimum-

mumve; eadem habebit inter omnes curvas binis proprietatibus vel $A & C$, vel $B & C$, æque præditas, vel B , vel A maximum minimumve.

C O R O L L . III.

10. Si igitur curva quæri debeat quæ, inter omnes alias binis proprietatis $A & B$ æqualiter præditas, habeat expressionem C maximam vel minimam; tum quæfito satisfiet, si curva quæratur, quæ, absolute inter omnes curvas, habeat expressionem $\alpha A + \beta B + \gamma C$ maximum vel minimum.

C O R O L L . IV.

11. Quoniam α, β, γ sunt quantitates constantes arbitrariæ; in solutionem hujusmodi Problematum tres novæ quantitates arbitrariæ ingrediuntur, quæ in formulis propositis $A, B, & C$ non inerant: æquivalebunt autem hæ tres constantes $\alpha, \beta, & \gamma$ tantum duabus.

C O R O L L . V.

12. Hæ vero constantes adeo jam in æquatione pro curva primum inventæ inerant; præter eas vero, per integrationes novæ ingredientur constantes tot, quot integrationibus opus est, antequam ad æquationem finitam perveniatur.

C O R O L L . VI.

13. Simili modo, quo hanc Propositionem & præcedentem demonstravimus, ostendetur, curvam, quæ absolute, inter omnes curvas, habeat expressionem $\alpha A + \beta B + \gamma C + \delta D$ maximam vel minimam, eandem, inter omnes curvas tres expressiones $A, B & C$ communes habentes, habituram esse quartam D maximam vel minimam.

S C H O L I O N.

14. Ex hac Propositione jam satis percipitur Methodus resolvendi ejusmodi Problemata ad Methodum relativam pertinentia, in quibus queritur curva quæ, inter omnes eidem abscissæ respondentes & duabus pluribusve proprietatibus communibus æque gaudentes, habeat valorem cujuspiam expressionis maximum minimumve. Quæstio scilicet perpetuo revocabitur ad Methodum absolutam; ita ut, inter omnes omnino curvas, quærenda sit curva quæ expressionem quampiam habeat maximam vel minimam. Hacque reductione id commodi nanciscimur, ut omnia hujusmodi Problemata, ope valorum differentialium quos jam supra investigate docuimus, resolvere queamus. Ipse autem resolvendi modus eo redibit, ut omnes proprietates communes, una cum maximi minimive expressione, seorsim explacentur; singulæ per constantes arbitrarias multiplicentur; & producēta in unam summam colligantur: quo facto, absolute inter omnes curvas, eam queri oportebit, in qua ista summa sit maxima vel minima. Hoc vero ipsum perficietur, dum summæ illius valor differentialis investigabitur, nihiloque æqualis ponetur. Quocirca universa operatio absolvetur, si, cum singularum expressionum proprietates communes continentur, tum maximi minimive expressionis valores differentiales, secundum regulas supra datas, capiantur; singuli seorsim in constantes arbitrarias ducantur; omniumque horum productorum aggregatum nihilo æquale ponatur: ex quo orietur æquatio pro curva quæsita. Sufficere itaque posset hoc unicum præceptum ad Quæstiones hujus generis solvendas. Verum, antequam hujus usum exponamus, hanc ipsam Methodum via ante adhibita confirmari conveniet.

PROPOSITIO III. PROBLEMA.

15. Inter omnes curvas ad eandem abscissam relatas, que binis proprietatibus communibus A & B equaliter sint predite; definire eam, in qua sit valor expressionis C maximus vel minimus.

Euleri De Max. & Min.

G g

50-

S O L U T I O.

Ex præcedentibus jam intelligitur hoc Problema solvi, si, inter omnes curvas, absolute quæratur ea in qua sit $\alpha A + \epsilon B + \gamma C$ maximum vel minimum. Ad hoc autem nosse oportet valores differentiales expressionum A , B , & C . Sit igitur valor differentialis expressionis $A = n v. dx. P$; expressionis $B = n v. dx. Q$; expressionis $C' = n v. dx. R$; ex quibus æquatio pro curva desiderata erit $\alpha P + \epsilon Q + \gamma R = 0$.

Verum, quo hujus Solutionis veritas magis eluceat, idem hoc Problema eadem Methodo, qua supra in Capite præced. usi

Fig. 15. sumus, aggrediamur. Primum autem intelligitur, ad hoc Problema resolvendum, ternas applicatas particulis infinite parvis augeri debere, ut tribus conditionibus præscriptis satisfieri possit. Primo enim tres has particulæ adjunctas, quibus ipsa curva satisfaciens a z in novam a se quam-minime discrepantem transmutatur, ita comparatas esse oportet, ut expressio A , quæ unam proprietatem communem continet, in utramque curvam æqualiter competit: Deinde etiam altera proprietas communis B in utraque curva eundem valorem obtinere debebit. Tertio ex maximi minimive natura expressio quoque C eundem valorem in ipsa curva & eadem mutata nancisci debet; quibus tribus conditionibus, per pauciores quam tres particulæ tribus applicatis adjunctas, satisfieri non potest. Quare præter binas applicatas Nn & Oo , quæ in figura particulis $n v.$ & $o \omega$ sunt auctæ, concipiatur sequenti applicatæ Pp particula $p \pi$ adjici. Ac quæratur primum incrementum, quod expressio A ex his tribus particulari assequitur quod crit $= n v. P dx + o \omega. P' dx + p \pi. P'' dx$. Namque ex particula $n v.$ nascitur incrementum $n v. P dx$, congruens cum ipso valore differentiali, quem expressio A ex sola particula $n v.$ adipiscitur. Ex sequenti vero particula $o \omega$ oritur incrementum $o \omega. P' dx$, scilicet, idem quod ante, suo differentiali auctum: quia enim $o \omega$ sequenti applicatæ adjungitur, omnes quantitates $o \omega$ affientes erunt sequentes earum, quibus particula $n v.$ afficitur: atque simili ratione ex particula $p \pi$ nascetur incrementum $p \pi. P'' dx$.

incrementum $p\pi \cdot P''dx$; quæ omnia, si cui libuerit calculum eo modo quo in Cap. præc. Propos. 3 §. 22 usi sumus persequi, satisfient manifesta ac perspicua. Eodem igitur porro modo expressio B , cuius valorem differentialem ex unica particula $n\nu$ oriundam posuiimus $= n\nu \cdot Qdx$, ex tribus particulis $n\nu, o\omega$ & $p\pi$ incrementum accipiet $= n\nu \cdot Qdx + o\omega \cdot Q'dx + p\pi \cdot Q''dx$. Tertio expressio C ex his tribus particulis augmentum capiet hoc $n\nu \cdot Rdx + o\omega \cdot R'dx + p\pi \cdot R''dx$. Singula jam haec tria incrementa seorsim nihilo æqualia ponи oportet, ut omnibus conditionibus præscriptis satisfiat; unde tres sequentes æquationes orientur, facta divisione per dx ,

$$\begin{aligned} \circ &= n\nu \cdot P + o\omega \cdot P' + p\pi \cdot P'' \\ \circ &= n\nu \cdot Q + o\omega \cdot Q' + p\pi \cdot Q'' \\ \circ &= n\nu \cdot R + o\omega \cdot R' + p\pi \cdot R'' \end{aligned}$$

Quod si nunc particulæ $n\nu, o\omega, p\pi$, ad solutionem peragendam tantum in subsidium vocatæ eliminentur; orietur æquatio inter quantitates curvæ proprias, quibus proin natura curvæ exprimitur. Ad has autem particulæ eliminandas, singulas æquationes per novas incognitas α, ϵ, γ , seorsim multiplicemus, ut habeatur

$$\begin{aligned} \circ &= n\nu \cdot \alpha P + o\omega \cdot \alpha P' + p\pi \cdot \alpha P'' \\ \circ &= n\nu \cdot \epsilon Q + o\omega \cdot \epsilon Q' + p\pi \cdot \epsilon Q'' \\ \circ &= n\nu \cdot \gamma R + o\omega \cdot \gamma R' + p\pi \cdot \gamma R'' \end{aligned}$$

atque formentur hinc istæ æquationes,

$$\begin{aligned} \circ &= \alpha P + \epsilon Q + \gamma R \\ \circ &= \alpha P' + \epsilon Q' + \gamma R' \\ \circ &= \alpha P'' + \epsilon Q'' + \gamma R'' \end{aligned}$$

Hic statim patet, si pro α, ϵ, γ accipientur quantitates constantes, tum primam æquationem reliquas binas ultiro in se complexi; si enim fuerit $\circ = \alpha P + \epsilon Q + \gamma R$, tum simul erit $\circ = \alpha dP + \epsilon dQ + \gamma dR$, & $\circ = \alpha ddP + \epsilon ddQ + \gamma ddR$;

& quia est $P' = P + dP$; $Q' = Q + dQ$, $R' = R + dR$,
 atque $P'' = P + 2dP + ddP$; $Q'' = Q + 2dQ + ddQ$ &
 $R'' = R + 2dR + ddR$; fiet quoque

$$\begin{aligned} \circ &= \alpha P' + \epsilon Q' + \gamma R' \\ &\quad \& \\ \circ &= \alpha P'' + \epsilon Q'' + \gamma R''. \end{aligned}$$

Quocirca ad Problema solvendum formanda est hæc æquatio

$$\circ = \alpha P + \epsilon Q + \gamma R;$$

quæ, si loco α , ϵ , & γ quantitates quæcunque constantes arbitrarie scribantur, exprimet naturam curvæ quæsitæ. Congruit autem omnino hæc æquatio cum ea quam altera Methodo eliciimus, alteraque Methodus per alteram confirmatur. Q. E. I.

C O R O L L . I.

16. Omnia ergo hujus quoque generis Problemata resolvi possunt, ope valorum differentialium ex unius applicatæ mutatione oriundorum, quos supra satis ampliter invenire docuimus.

C O R O L L . II.

17. Manifestum igitur est, si curva debeat inveniri quæ, inter omnes alias ad eandem abscissam relatas atque in quas binæ expressiones A & B æqualiter competant, habeat valorem expressionis C maximum minimumve; tum quæstionem redire ad hanc, quæ ad Methodum absolutam pertineat, ut, inter omnes omnino curvas ad eandem abscissam relatas, determinetur ea in qua sit expressio $\alpha A + \epsilon B + \gamma C$ maximum vel minimum.

C O R O L L . III.

18. Simul vero etiam hinc Methodus patet resolvendi Problema-

blemata, in quibus, inter omnes curvas in quas plures duabus atque adeo quotunque proprietates æqualiter convenient, ea requiritur quæ maximi minimive cuiusdam proprietate gaudet.

C O R O L L . IV.

19. Quod si enim, inter omnes curvas in quibus expressiones A , B , C , D æquales obtineant valores, ea debeat investigari in qua sit expressio E maximum vel minimum; tum quæsito satisfiet, si inter omnes omnino curvas ea queratur in qua sit $\alpha A + \beta B + \gamma C + \delta D + \varepsilon E$ maximum vel minimum; denotantibus litteris $\alpha, \beta, \gamma, \delta, \varepsilon$ quantitates quascunque constantes & arbitrarias.

C O R O L L . V.

20. Quo plures igitur proponantur proprietates, quæ iis curvis, ex quibus quæsitam maximi minimive indole præditam indagare oportet, communes esse debeant; eo plures in æquationem pro curva ingredientur quantitates constantes arbitrariæ; atque adeo eo plures curvæ satisfacientes in ea comprehendentur.

S C H O L I O N . I.

21. Cur eo plures constantes in Solutionem ingrediantur, quo plures proponantur proprietates communes, ex præcedentibus facile colligi potest. Ponamus enim, inter omnes curvas eadem proprietate A gaudentes, eam investigari oportere, in qua sit B maximum vel minimum: ac primo quidem constabit huic Questioni eam curvam esse satisfacturam quæ, inter omnes omnino curvas, habeat B maximum vel minimum; hæc enim, inter omnes quoque illas quæ secum eadem communi proprietate A gaudebunt, habebit B maximum vel minimum. Deinde autem licet innumerabilia istiusmodi curvarum genera concipi, quæ singula eundem valorem expressionis A recipient; in uno

quoque vero genere una erit curva, quæ præ reliquis valorem expressionis B contineat maximum vel minimum. Necesse autem est has curvas satisfacientes omnes in Solutione generali contineri debere. Cum igitur, ob unam proprietatem communem præscriptam numerus curvarum satisfacientium sit infinitus, multo magis is augebitur, propter eandem rationem, si plures proprietates communes proponantur. Interim tamen si valores, quos habent singulæ proprietates communes in curvis ex quibus qualitatem erai oportet acū definiantur, tum utique solutio unicam Curvam satisfacientem præbabit. Constantes scilicet illæ eo inservient ut valores, quos proprietates communes in curva inventa obtinebunt, pro arbitrio determinentur; sic, per has constantes, in casu duarum proprietatum communium A & B , curva poterit assignari quæ datos expressionum A & B recipiat valores, atque insuper ita sit comparata ut, inter omnes infinitas alias eosdem illarum expressionum A & B valores recipientes, habeat valorem aliud cuiuscunque expressionis C maximum vel minimum. Atque hæc eadem admonitio locum habet, si plures proprietates communes fuerint præscriptæ; ex quo satis perspicuum est, quid hisce constantibus in Solutionem ingredientibus sit faciendum, & quomodo eas ad usum traduci oporteat: id quod in sequentibus Exemplis clarius declarari poterit.

E X E M P L U M I.

Fig. 14. 22. *Inter omnes curvas ad eandem abscissam $AC = a$ relatas, quæ cum inter se ejusdem sint longitudinis, tum etiam aequales areas DAD comprehendant; determinare eam, quæ circa axem AC rotata generet solidum maxima vel minima capacitatatis.*

Positis abscissa $AP = x$, applicata $PM = y$ & $dy = pdx$; binæ proprietates communes propositæ sunt $\int y dx$ & $\int dx \sqrt{1 + p^2}$; at maximi minimive formula est $\int y dy dx$. Quærantur jam harum trium formularum valores differentiales. Ac primo quidem erit formulæ $\int y dx$ valor differentialis = $ny \cdot dx$; deinde formulæ

multæ $\int dx \sqrt{1+pp}$ valor differentialis est $= -nv.d.\frac{p}{\sqrt{1+pp}}$:
& tertio formulæ $\int yy dx$ valor differentialis est $= 2nv.y dx$.
Ex quibus tribus valoribus differentialibus conficietur pro curva
quæsita ista æquatio, $o = adx - cd.\frac{p}{\sqrt{1+pp}} + 2yy dx$, seu
 $cqd.\frac{p}{\sqrt{1+pp}} = bdx + 2ydx = \frac{c c d p}{(1+pp)^{\frac{3}{2}}}.$ Multipli-
cketur hæc æquatio per p & integretur ; habebitur $ff + by + yy$
 $= \frac{cc}{\sqrt{1+pp}}$, ubi tam cc quam ff pro arbitrio sive affirmati-
ve sive negative accipere licet. Hinc porro fiet $(ff + by + yy)^2$
 $(1+pp) = c^4$; & $p = \frac{\sqrt{c^4 - (ff + by + yy)^2}}{ff + by + yy} = \frac{dy}{dx}$;
ideoque $dx = \frac{(ff + by + yy) dy}{\sqrt{c^4 - (ff + by + yy)^2}}$; quæ est æquatio pro
curva Elastica. Ingredietur autem, per integrationem unam reli-
quam, nova quarta constans arbitraria ; atque hisce quatuor
constantibus effici poterit ut curva per data duo puncta transeat ;
deinde binis reliquis constantibus obtinebitur, ut posito $x = a$,
tam area curvæ quam ejus longitudo datam magnitudinem con-
sequantur. Insuper autem ambiguitate signorum, qua signum
radicale afficitur, alterum signum præbebit curvam maximi, alte-
rum minimi proprietate gaudentem. Quoniam autem in æqua-
tione inventa data illa abscissæ magnitudo a non inest; sequitur
curvæ inventæ portionem quamvis cuicunque abscissæ respon-
dentem hac quoque gaudere prærogativa ut, inter omnes alias
curvas eidem illi abscissæ respondentes, & per eadem duo punc-
ta transeuntes, quæ simul cum illa curva tum æqualem longitu-
dinem quam æqualem aream complectantur, ut illa, inquam,
curva circa abscissam suam rotata generet solidum maximæ
minimæ capacitatis. Duo scilicet puncta, per quæ curva quæsi-
ta transeat, ideo hæc in considerationem sunt ducenda, quia cal-
culus præbuit æquationem differentialem secundi gradus, quæ
per se duplarem determinationem requirit. Poterunt vero etiam
binæ

binæ reliquæ constantes, quæ statim in æquatione inventa inerant, per puncta determinari, hocque pacto determinata solutio hujusmodi emerget, quæ docebit per quatuor data puncta curvam describere, quæ inter omnes alias per eadem quatuor puncta transeuntes, atque cum æque longas tum æquales areas continentes, producat circa axem rotata solidum vel maximum vel minimum. Perpetuo nimis numerus constantium arbitrariarum, quæ in æquatione inventa cum actu tum potentia intunt, declarabit quot determinationes sint adhibenda ut curva determinetur; haecque deinde, inter omnes alias curvas iisdem determinationibus præditas, quæsito satisfaciet.

E X E M P L U M I I.

23. *Inter omnes lineas eidem abscissæ respondentes, quæ primo æquales continent areas $\int y dx$, atque præterea circum axem rotata æqualia generent solidâ $\int yy dx$; determinare eam quæ suum gravitatis centrum vel maxime vel minime habeat elevatum; hoc est in qua sit $\frac{\int y x dx}{\int y dx}$ vel maximum vel minimum.*

Sit abscissæ longitudine præscripta, ad quam Solutionem accommodari oportet, $= a$; atque pro hac abscissa fiat valor formulæ $\int y dx = A$, formulæ $\int yy dx = B$, & formulæ $\int y x dx = C$. Porro sit valor differentialis formulæ $\int y dx = dA = dx$; formulæ $\int yy dx = dB = 2y dx$, & formulæ $\int y x dx = dC = x dx$; sumptis nimis harum formularum valoribus differentialibus secundum regulas supra datas: omittendo tantum particulam $n v$, quippe quæ perpetuo per divisionem tollitur. Cum jam maximi minimivee xpressio sit, non simplex formula, sed fracio $\frac{\int y x dx}{\int y dx}$; ejus valor differentialis erit $= \frac{AdC - CdA}{A^2}$
 $= \frac{Ax dx - Cd x}{A^2}$; atque, ob proprietatum binarum communium $\int y dx$ & $\int yy dx$ valores differentiales datos, nempe $dA = dx$ & $dB = 2y dx$, resultabit pro curva quæsita sequens æquatio

tio $\alpha dx + 2\zeta y dx + \frac{\gamma Ax dx - \gamma C dx}{A^2} = 0$, vel $(\alpha A^2 - \gamma C) dx + 2\zeta A^2 y dx + \gamma Ax dx = 0$; in qua æquatione, cum α, ζ, γ sint constantes arbitriæ, earum transformatione simul constantes determinatae A & C ex computo expelli possunt; ita ut Solutio inventa ad omnes abscissas æque fiat accommodata. Perveniet autem ad hanc æquationem $b dx = my dx + nx dx$, seu, per dx divisione instituta, $b = my + nx$, quæ æquatio est pro linea recta quacunque. Linea recta igitur ad axem verticalem utcunque sita, inter omnes alias lineas cum axe tam eandem aream $\int y dx$ quam idem volumen $\int yy dx$ continent, habebit super areæ centrum gravitatis vel maxime vel minime elevatum. Erit autem centrum gravitatis minime elevatum, si linea recta sursum cum axe converget; maxime autem erit elevatum, si deorsum cum axe converget; hique sunt ambo casus, quibus vel maxima vel minima centri gravitatis elevatio locum habet. Inter hos casus est medius, quo linea illa recta fit axi parallela: de quo dubium superesse potest, utrum centrum gravitatis sit vel maxime depresso vel maxime elevatum. Verum iste casus nequidem in Quæstione locum invenit. Nam posita linea recta axi parallela, ita ut sit $y = b$, tum omnino nulla alia exhiberi potest linea quæ pro eadem abscissa, cum æqualem aream $\int y dx$ tum æquale volumen $\int yy dx$ contineat: hocque ideo evenit, quod ista linea recta, inter omnes alias lineas eandem aream $\int y dx$ comprehendentes, minimum volumen $\int yy dx$ includat.

EXEMPLUM III.

24. *Inter omnes curvas ejusdem longitudinis DAD puncta data D, D jungentes, determinare eam cuius hec sit proprietas ut, si inter rectas verticales DB, DB per horizontalem NN spatiem NDADN datae magnitudinis absindatur, hujus spatiis NDADN Centrum gravitatis imum obtineat locum.* Fig. 21.

Quæstionis hujus Solutio eximium habet usum in Hydrostatica Euleri *De Max. & Min.* Hh ca,

ca, ejusque ope solvetur Problema quo figura linteⁱ DAD vasi BDB in punctis DD annexi investigatur, quam induit, si vasi data aquæ copia infundatur. Primo enim dum linteum extensionem non admittit, longitudo curvæ DAD erit data, deinde etiam spatium NDADN, quo quantitas aquæ infusa mensuratur, erit data: ac tertio, secundum generales Hydrostaticæ & gravitationis leges, figuram DAD ita comparatam esse oportet, ut spatii NDADN centrum gravitatis infimum occupet locum. Ad hoc Problema resolvendum, ponatur DC = CD = a , & ducta horizontali quacunque MPM, sit MP = PM = x , & AP = y , erit arcus MAM = $2\int dx \sqrt{1+pp}$, posito $dy = pdx$. Quod si jam longitudo curvæ DAD ponatur = $2b$; æquatio inter x & y ita debet esse comparata, ut formula integralis $\int dx \sqrt{1+pp}$ fiat = b , posito $x = a$. Porro area MAM fit = $2\int x dy = 2\int xpdx$; quæ fiat = $2ff$, casu quo ponitur $x = a$; ita ut tum sit $\int xpdx = ff$. Hæc vero area non ipsa est data, sed ea cum area NDDN datum spatium producere debet quod sit = $2cc$. Si igitur ponatur DN = z , erit $az + ff = cc$, & $z = \frac{cc - ff}{a} = \frac{cc - \int xpdx}{a}$, posito $x = a$. Denique centrum gravitatis totius spatii NDADN a puncto A distabit intervallo = $\frac{\int xy p dx + az(AC + \frac{1}{2}z)}{cc}$, posito post integrationem $x = a$; infra punctum C igitur centrum gravitatis situm erit intervallo = $\frac{AC(cc - az) - \frac{1}{2}azz - \int xy p dx}{cc}$, quod debet esse maximum. Cum vero sit $z = \frac{cc - \int xpdx}{a}$; maximum esse debebit hæc forma $AC \int xpdx - \frac{c^4}{2a} + \frac{cc \int xpdx}{a} - \frac{(\int xpdx)^2}{2a} - \int xy p dx$. Problema itaque huc redit ut, inter omnes curvas ejusdem longitudinis datæ abscissæ DC = a respondentes, definiatur ea in qua sit hæc expressio $h \int xpdx + \frac{cc}{a} \int xpdx -$

$\frac{1}{2}a (\int x p dx)^2 - \int xy p dx$ maximum, existente $y = b$, positio $x = a$. Jam quia longitudo curvæ est $= \int dx \sqrt{1 + pp}$, erit ejus valor differentialis $= - d \cdot \frac{p}{\sqrt{1 + pp}}$. Deinde formulæ $\int x p dx$ valor differentialis est $= - dx$, & valor differentialis formulæ $\int xy p dx = xp dx - d \cdot xy = - y dx$. Hinc totius expressionis, quæ maximum esse debet, valor differentialis prodit $= - b dx - \frac{cc}{a} dx + \frac{ff}{a} dx + y dx$, quæ, ob b & ff constantes non determinatas, transit in hanc $k dx + y dx$; ubi k est constans arbitraria. Quocirca prodibit ista æquatio pro curva quæsita $k dx + y dx = - g g d \cdot \frac{p}{\sqrt{1 + pp}}$; quæ, per p multiplicata & integrata, dabit $m + 2ky + yy = \frac{2gg}{\sqrt{1 + pp}}$; quam curvam constat esse Elasticam, manebitque ea invariata, quemcunque valorem obtineat quantitas cc . Quæstioni ergo propositæ ita satisfiet, ut per data puncta D & D curva Elastica traducatur, cuius axis seu diameter orthogonalis sit recta verticalis AC, & cuius portio DAD datam obtineat longitudinem $2b$; hocque pacto, Solutio omnino erit determinata, unicaque curva satisfaciens resultabit. Quod autem quantitas spatii NDADN $= 2cc$, de cuius centro gravitatis quæstio est, prorsus ex computo excesserit, id quidem facile prævidere licuisset; quo pacto, Solutio multo facilior extitisset. Verum data opera hanc conditionem, et si inutilem, adjecimus, ut modus pateteret alia istiusmodi Problemata, ubi talis reductio locum non inventit, resolvendi.

S C H O L I O N II.

25. Sic igitur exposita est universa Methodus maximorum & minimorum in determinata, qua linea curva queri solet maximi minimive proprietate quapiam prædita. Istaque Methodus tota perducta est ad inventionem valorum differentialium, qui ex unius tantum applicatae incremento oriuntur. Scilicet si Pro-

blema postulet, inter omnes omnino curvas ad eandem abscissam relatas, eam in qua expressio quæpiam indefinita maximum minimumve obtineat valorem; tum illius expressionis quærendus est valor differentialis; qui nihilo æqualis positus dabit æquationem pro Curva quæsita. Quod si autem, inter omnes curvas quæ una pluribusve proprietatibus communibus gaudeant, eam definiri oporteat, in qua valor cujuspiam expressionis propositæ fiat maximus vel minimus; tum, tam singularum proprietatum communium, quam maximi minimive, expressionis quæri debent valores differentiales, hique singuli per constantes arbitrarias multiplicari, quorum productorum summa nihilo æqualis posita dabit æquationem pro Curva quæsita. Ad valorem autem differentialem cujusque expressionis indeterminatae inveniendum, Regulas in superioribus Capitibus sufficietes atque admodum faciles tradidimus. Eiusmodi enim expressio indeterminata, sive proprietatem communem continens, sive maximum minimumve, perpetuo vel est formula integralis simplex, vel functio duarum pluriumve hujusmodi formularum integralium. Quod vero ad formulas integrales simplices attinet; in Cap. IV §. 7 præcepta exposuimus, quorum ope ejusmodi formularum valores differentiales reperiri queant; ubi hanc indagationem ad quinque casus reduximus. Quemadmodum autem secundum hæc eadem præcepta, cujuscunque functionis duarum pluriumve formularum integralium simplicium valor differentialis conveniens definiri queat, id in ejusdem Cap. IV, Propositione 4, indicavimus, modumque differentiationis similem atque satis facillem exposuimus: ita ut in hoc genere nihil superesse videatur, quod insuper sit adjiciendum.

F I N I S.

A D-